

Notat med besvarelse af spørgsmål rejst af Ib Bjerregaard – Kultur og Fritidsudvalget den 26. november 2015 pkt. nr. 8

1) Hvad er reglerne for udlevering af materiale fra lukkede punkter til pressen, herunder beskrivelse af hvilke regler og love der eventuelt er overtrådt og konsekvensen for at overtræde dem.

Det tidligere Økonomi- og Indenrigsministerium har udgivet en pjece om "Det politiske arbejde i kommunalbestyrelse og udvalg".

Pjecen indeholder i afsnit 6.1.1.2. (s. 45) følgende beskrivelse af de gældende regler for enkelte byrådsmedlemmers/udvalgsmedlemmers adgang til at forevise dagsordensmateriale til andre.

"Det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem har ret til – med de begrænsninger, der følger af lovgivningens bestemmelser om tavshedspligt – at forevise det materiale, som medlemmet har fået udsendt til et kommunalbestyrelsesmøde eller udvalgsmøde, til personer, der ikke er medlem af kommunalbestyrelsen.

Ansvar for, at der ikke sker videregivelse af fortrolige oplysninger i forbindelse med gennemgangen, påhviler det enkelte medlem. Materiale, der fremlægges til kommunalbestyrelsens møder for åbne døre, vil sjældent indeholde fortrolige oplysninger. Materiale vedrørende sager, der behandles for lukkede døre, må ikke forevises andre, hvis der herved sker videregivelse af fortrolige oplysninger."

Reglerne om hvad der er fortrolige og dermed tavshedsbelagte oplysninger findes i forvaltningslovens § 27, mens en eventuel overtrædelse af tavshedspligten er sanktioneret i straffelovens § 152. Bestemmelserne er medtaget i vedhæftede bilag 1.

Den omstændighed at et punkt er medtaget som lukket punkt på en dagsorden til fx et udvalgsmøde, medfører ikke i sig selv, at der er fortrolighed om hele dagsordenspunktets indhold. Det afgørende er derimod om dagsordenens indhold - eller dele heraf -, udgør fortrolige oplysninger omfattet af forvaltningslovens § 27. Tavshedspligten omfatter således kun de elementer i et lukket dagsordenspunkt, som må anses for fortrolige oplysninger omfattet af forvaltningslovens § 27.

2) Tillige ønskes redegjort for hvilke instanser, der skal efterse om reglerne overtrædes.

Som det fremgår af afsnittet ovenfor findes reglerne om straf for overtrædelse af tavshedspligten i straffeloven. Spørgsmålet om, hvorvidt byrådsmedlemmer eller ansatte i en kommune måtte ifalde straf for brud på tavshedspligten henhører derfor under domstolene.

Det kan oplyses, at Statsforvaltningen - i egenskab af tilsynsmyndighed i forhold til kommunerne - af samme grund i konkrete sager har afvist at tage stilling til, om byrådsmedlemmer eller ansatte i kommuner har overtrådt deres tavshedspligt.

3) Endelig ønskes redegjort for reglerne omkring åbning af punkter, der er behandlet som lukkede punkter på udvalgsdagsordener. Hvem har kompetencen til at åbne punkterne og hvor findes hjemmelen til at punktet efter forrige møde blev åbnet?

Af forretningsordenen for Kultur- og Fritidsudvalget fremgår generelt om offentliggørelse af dagsordener i § 5, stk. 2 bl.a. at: *"Dagsordensudkastet sendes endvidere til orientering til de øvrige byrådsmedlemmer samt offentliggøres på Kommunens hjemmeside med de begrænsninger, der følger af bestemmelser om tavshedspligt m.v."*

Praksis i Viborg Kommune er endvidere, at der efter afholdelse af møder i udvalgene så vidt muligt foretages en offentliggørelse af de truffe beslutninger på Kommunens hjemmeside. Denne offentliggørelse er ikke nærmere reguleret.

Hvor vidt der foreligger fortrolige oplysninger som indebærer, at en sag - i strid med det beskrevne udgangspunkt – efter behandlingen i et udvalg ikke kan offentliggøres, beror på en juridisk vurdering. Denne vurdering foretages som udgangspunkt af forvaltningen i forlængelse af mødernes afholdelse. De sager der vurderes ikke at kunne offentliggøres i forbindelse med udsendelse af beslutningsreferat forbliver lukkede.

Som eksempler på sager der ikke åbnes efter udvalgmødernes afholdelse, kan nævnes lukkede dagsordenspunkter med oplysninger om enkeltpersoners private forhold. Endvidere sker der heller ikke offentliggørelse af lukkede dagsordenspunkter med indstilling, der videresendes til endelig afgørelse i Byrådet, herunder eksempelvis køb og salg af fast ejendom.

25. november 2015

Jesper Riis

Bilag 1:

Forvaltningslovens § 27

Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f, med hensyn til oplysninger om

- 1) **enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold** og
- 2) **tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold el.lign. , for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at oplysningerne ikke videregives.**

Stk. 2. Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har desuden tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f, når det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar. Det samme gælder, når en oplysning ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som fortrolig, herunder når fortrolighed følger af en EU-retlig eller folkeretlig forpligtelse el.lign.

Stk. 3. Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har herudover tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f, når det er nødvendigt at hemmeligholde en oplysning til beskyttelse af væsentlige hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser, herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer.

Stk. 4. Den, der virker inden for den offentlige forvaltning, har endvidere tavshedspligt, jf. straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f, med hensyn til oplysninger, som det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde for at varetage væsentlige hensyn til

- 1) forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser samt straffuldbyrkelse og beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning,
- 2) gennemførelse af offentlig kontrol-, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller af påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen,
- 3) **det offentliges økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentliges forretningsvirksomhed,**
- 4) forskeres og kunstneres originale ideer samt foreløbige forskningsresultater og manuskripter eller
- 5) private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Stk. 5. Inden for den offentlige forvaltning kan der kun pålægges tavshedspligt med hensyn til en oplysning, når det er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til bestemte offentlige eller private interesser som nævnt i stk. 1-4.

Stk. 6. En forvaltningsmyndighed kan bestemme, at en person uden for den offentlige forvaltning har tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, som myndigheden videregiver til den pågældende uden at være forpligtet hertil.

Stk. 7. Fastsættes der i henhold til § 1, stk. 3, regler om tavshedspligt, eller pålægges der tavshedspligt efter stk. 6, finder straffelovens § 152 og §§ 152 c-152 f tilsvarende anvendelse på overtrædelse af sådanne regler eller pålæg.

Straffelovens § 152

Den, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller hverv, og som uberettiget videregiver eller udnytter fortrolige oplysninger, hvortil den pågældende i den forbindelse har fået kendskab, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Begås det i stk. 1 nævnte forhold med forsæt til at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, eller foreligger der i øvrigt særligt skærpene omstændigheder, kan straffen stige til fængsel indtil 2 år. Som særligt skærpene omstændighed anses navnlig tilfælde, hvor videregivelsen eller udnyttelsen er sket under sådanne omstændigheder, at det påfører andre en betydelig skade eller indebærer en særlig risiko herfor.

Stk. 3. En oplysning er fortrolig, når den ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller når det i øvrigt er nødvendigt at hemmeligholde den for at varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser.